

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Készenlétek vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kasinczy-utca 8.
Kiadóhivatal: Landesmann III. és Társadéki.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 20 korona. Félévre 10 korona.
Negyedévre 5 kor. Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések díja centiméterenkint 20 fillér

1848—1867—1918.

— febr. 6.

Ez a három évszám örökké maradó hármas határmezgyeje lesz Magyarországnak alkotmányos életének, amelynek magaslatairól tárgyilagos historia író sohasem mondhat mást, mint azt, hogy csak történelmi nagy fordulópontok idején, 1848-ban és 1867-ben hangzott el egy-egy olyan hatalmas korszakos beszéd, mint 1918. január 31-én Wekerle programja. Ez a program ma megingatja, márul holnapra pedig ledönti az összes pártkeretek elavult falait anélkül, hogy a multak hagyományainak eseményeiből egyetlen téglát fölládozna.

A három epochalis évszám egyesíti magában mind azt, amit az első alkotmányos miniszterium megalakulása óta Magyarországon magyar ember érzett, kívánt, álmodott. Nincs szükség többé közigazgatási pártkeretekre. Egyégy forradhatunk mindnyájan abban a programban, amit Wekerle 1918. január 31-én elmondott. Ez a program az egybeolvadt 48-nak és 67-nek realizálása, belevittele a gyakorlati életbe, 1918-as alapon, hogy gazdaságilag erősek, gazdagok, nemzetileg és katonailag önállóak legyünk. Lassan, lassan, mindent a maga módján, a felelős tényezők nem könnyű dolog tevésével. Ebben nyugodjunk meg.

És úgy látszik, maga az országgyűlés is megnyugodott ebben, mert a hangulat Wekerle programbeszéde után általánosan az volt, hogy ez mindenképen alkalmas arra, hogy 48-at és 67-et egy táborba hozza, a háborús tanulságok alapján új második eszerév boldog korszakát hozza meg a sokat szenvedett Magyarországnak.

Wekerle gazdasági, szociális, kulturális, katonai programja 1848-1867. minden kívánságát felöleli, egyégy forrasztja, ezért tehát méltán mondhatjuk, hogy 1918-ban, amikor a király is velünk van, a hármas határhegyen, minden magyar ember összetart. De tartson is össze, mert még mindig nagyon sok ellenségünk van. A hármas jelszó legyen a varázs: 1848. 1867. 1918. Ebben a jelszóban győzünk!

Kázi kisasszony kerestetik idősbb házaspárhoz, ki elsőrendű főzést vállal. — Értekezni lehet Zsolcay Kajosné-nál Deák-utca 6. szám.

Jobb ellátást követelnek a városok.

Közös felterjesztést intéznek a kormányhoz.

— febr. 6.

A Magyar Városok Országos Kongresszusának állandó bizottságát sürögösen ülésre hívták össze, hogy állást foglaljanak ezen az ülésen a jelenlegi áldatlan élelmiszeri viszonyok megváltoztatása érdekében. Az ülésen nagyon sokan vettek részt egymástól hangzottak el az elke-szeredett felszólalások, és végül, mintegy négy óráig tartó tanácskozás után a jelen volt polgármesterek elhatározták, hogy sürögös felterjesztésben kéri a kormánytól a mai állapotok sürögös megváltoztatását.

Mindennek előtt követelik, hogy a

liszt

fejkvota egyformán állapíttassék meg az ország területén, a leszállított kontingens helyett sürögösen kukorica lisztet utaljanak ki. Elsősorban azonban arra kéri a városok a kormányt, hogy a leszállított kontingens hiadéktalanul emelje föl és figyelembe ajánlják ezért azt, hogy változtassák meg az őrlési arányt, őrlőjének ki több lisztet a busából. Kéri azonban a városok azt is, hogy a jövő évi termést már a cséplésnél foglalják le és a száz holdnál kisebb birtokkal rendelkező gazdáktól a szükségletüket meghaladó gabonamennyiségeket már a cséplésnél vegyék el. Engedjék meg a városoknak, hogy a megállapított kereteken belül polgárságuk szükségletét akár rekvirálással biztosítsák.

A szirellítés

érdekében azt kéri a városok a kormánytól, hogy engedjék meg a városi hatóságoknak a polgárság részére szükséges szir biztosítására hízóképes sovány sertések rekvirálását és a kormány ezeknek a sertéseknek a részére utaljon ki takarmányt. Követelik, hogy a városok részére hízó sertéseket semmi körülmények között ne használják fel más célra.

A városok követelik, hogy a köspontok önállósága teljesen szüntessék meg és az illetékes miniszteriumok rendelkezése alatt a köspontok csakis véleményező és végrehajtó szerepkörre utaltassanak, a városokat pedig az előrefizetés bántó kötelezettsége alól mentessék. — Utasítsák a köspontokat, hogy a szállítások iránt minden esetben haladéktalanul infékedjenek és mindig

értesítsék a várost arról, hogy hol és kitől vehetik át részükre kiutalt élelmiszert.

Mindeneiket a kívánságokat más, a forgalom javítására, a népruháti cikkek forgalmának szabályozására és a közszükségleti cikkek gyártásának állami felügyelet alá helyezésére irányuló kérelmekkel együtt a Magyar Városok Országos Kongresszusa felterjesztésekbe foglalja, az értekezlet pedig megbizsa Barczay István dr. budapesti polgármestert, a kongresszus elnökét, hogy a kérelmek sürögös teljesítése érdekében lépjen érintkezésbe az egyes miniszteriumokkal.

Csendőrök tartanak rendet a vonaton.

Egy üdvös reform.

— febr. 6.

A vonatok háborús forgalmát most már minden elképzelhető méretet meghalad. Egyszerűen a legnagyobb kockázat az utazás. A met-didjakk horribilis felemelése csak az első napokban volt hatással a közönségre, de már egy hét múlva mi sem történt volna, ismét nem volt egy tapodtnyi hely a vonatokon: a drága jegy egyáltalán nincs befolyással az emberek utazó kedvére vagy inkább ösztönére.

A vonatok zsúfotabbak mint valaha. Vasutasok érdekes megfigyelése, hogy nemcsak a drága menetdíjjal nem törődnek az utasok, de mindent hajlandók áldozni például a délelőtti gyorsvonatra egy állóhelyért. Hogy mennyire nem fontos a pénz vagy milyen nagyfokú az utazó láz, erre nézve, is van egy megfigyelés: a jegypénztárnál nem is számolják meg az 50 vagy 100 koronából visszajáró összeget, idegenen gyűrök zsebre a bankókat, ho'ott a pénztártól való távozás után nincs helye semmiféle reklamációnak.

A vonatokon — bármely irányban közlekednek — ülőhely is csak annak jut a hideg és sötét folyosón, aki az öklét és könyökét nem sajnálja és nem ijed meg az afférektől. De akinek a kocsi folyosóján nem jut hely, száz kilométeres utakat tesz akárhány elszant ember a kupék léposóján, a kocsikat összekötő hidon sőt az ütközőkön is dermesztő téli éjszakákon.

Maga az utazó közönség lehet hálás azért a rendelkezésért amelyet a Máv. vonalain most léptetnek életbe. A vonatokon karsszalagos csendőrök utasnak, akiknek parancsuk van, hogy a léposókn és ütközőkön való utasait ha szükséges a legeré-

lyesebb eszközökkel is akadályossák meg és azokat akik ily módon akarják a vonatot igénybe venni, minden-kép szállítsák le. A csendőrök ezen-kivül gondoskodnak arról is, hogy a személykocsik folyosóin a lehetőség szerint fontartsák a szabad közlekedést, ami az utasok fontos higienikus érdeke. Ugy halljuk, hogy a legközelebb detektíveket is alkalmaznak a vonatokhoz.

A tiszta gallér.

Fehérnemű pótlékok kapnak a tisztviselők.

— febr. 6.

A belügyminiszter és a pénzügyminiszter közös tanácsban jelenleg azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a köztisztviselőket az állam fehérneműpótlékokban részesítse. Egy egy tisztviselőnek 300 K-át, minden családtagjának 50—60 K-át, utalnak ki a közel jövőben, hogy némileg helyre lehessen hozni azt a csorbát, amit a háború a tisztviselők fehérneműkészletén ütött. A rokonszenves minis-ter rendelkezés érhető igazlatkelt. Ha a terv megvalósul, egy a tisztviselők egyszerre a boldogság zenitjére emelkednek. Nálunk háború alatt odáig süllyedtünk, hogy a tiszta gallér viselése elérhetetlen és magasztos kultúrügygyázi dícsőült. A tiszta gallér jogregombóisa felér azzal az örömmel, amit a köztisztviselők akkor éreznek, amikor magasabb fizetési osztályba lépnek elő.

Van is olyan ritka esemény a tiszta gallér, mint a magasabb tisztviselőkneg megérkezése. Ugyanis a szennyes gallokokat két-három hónapig mossák és vasallják uzsorapénzért. Vásárol tehát a tisztviselő egy vadonatúj gallért, amiért 2 koronát kell fizetni és amit csak 2 napig bírhat meg a testén.

Ahány hét, annyiszor 6 korona, a köztisztviselő gallérja. Valósággal egyiptomi hétécsapás ez, ami ellen sehogysom — legfeljebb a piszkos gallér divatjával lehet védekezni.

De hát eddig még csak a gallérig érkeztünk. Az ingünk is pátvolyat fehérségű legyen és hogy az lehes-sen ahhoz sokszori váltásra van szükség. A tisztviselőnk ingei azonban pótlás hiján és szappan nélkül tönkre mentek a háború alatt, új inget kell vásárolni. És menjünk mindjárt tovább. Egy pár kézél 4 korona, egy lősnadrág 80 korona, egy pár harisnya 30 korona, össze-sen tehát egyszeri fehérneműváltás inggel együtt 94 K kerül a köztisztviselőnek.

Miután ezeket így papírra rőt-tük, megkérdéztünk néhány köztisztviselőt, hogy örülnek-e a minis-ter ildomos fehérnemű-pótlékának. Örülnek biz, mondották, jó less aszt, burgonyát vásárolni majd rajta. Vég eredményesen tehát inkább belső hatást eredményez a köztisztviselők sorában a fehérnemű-pótlék és a szürke árnyalatú gallér meg ezután is meg marad divatos viseletnek.

HIREK.

— **Kitüntetés.** A háboru tartama alatt teljesített szolgálatai elismerésül **Ófelsége** adományozta a III. oszt. polgári hadi érdemkeresztet **Stein**, **hűber Sándornak** és **Frisz Herman** tisztelettel főparancsnoknak.

— **A pénzügyminiszter köszönetet a sajtónak.** **Wekerle Sándor**, a m. kir. pénzügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök, a VII. magyar hadi kölcsön lezárása alkalmából levelet intézett **Rákosi Jenő**hez, az **Óthón** elnökéhez, **Márkus Miksa**hoz, az **Ujáságirók Egyesülete** elnökéhez, **Mihályfi Ákos**hoz, a **Pásmány-Egyesület** elnökéhez, **Szávay Gyula**hoz, a **Vidéki Hirlapírók Egyesülete** elnökéhez és **Katona Béla**hoz, a **Szakírók Egyesülete** elnökéhez. A pénzügyminiszter rendkívül megleghangú levélben a magyar sajtó megbecsülhetetlen közreműködéséért teljes elismerését fejezi ki és kéri, hogy halás köszönetét a magyar sajtó minden munkásnak tolmácsolják.

— **A Kassai képkiallítás.** Felsőmagyarországgal vonatkozásban lévő művészek festményeiből, február 7-én képkiallítás nyílik meg **Kassán**. A tárlaton **Sátoraljai hely** is képviselve van, amennyiben **Fankovich Tibor** főgyűjteményi rajztaunár kilenc olaj festményt állított ki, melyek közül a négy tájkép ujhelyi vonatkozású, ugy szintén az életnagyságú szőner kép is. Ez a kis gyűjtemény bevezetője annak a **Jótekonysági tárlatnak**, melyet **Fankovich tanár** saját festményeiből fog rendezni itt a közel jövőben. A kassai képkiallítást ritka becsüvé azt teszi, hogy azon nagy hírű festő művészek szerepelnek többek között pl. **Bencsúr, Eder, Horovitz, Boruth**.

— **A rendőrség januári jelentése** szerint január hónapban lopás bűntette 26, lopás vétsége 29, egyéb bűneset vagy vétség 4 esetben fordult elő. Ezek között megemlítendő, hogy **Balog Imre** és **Benedek Béla** szabadságot illetve szűkített katonák tettein érettek a mint **Kudlicska Károlyné** **Andrássy utcai lakásáról**, a lakás átkulcsossal való felnyitása után kb. 3000 K értékű ruhaneveléket elloptak, **Tettesek kihallgatásuk** alkalmával **Guttman Mór** és **dr. Ambrózy Agoston** sérelmére elkövetett feltöréseket, továbbá **Miskolc**on elkövetett betöréseket és több betöréses lopást is beismerték. Az itt lopott tárgyak megkerültek, továbbá a csendőrség és rendőrség öt fiatalokru egyént tartóztatott le a vasúti állomáson akik 30 esetben követtek el lopást legtöbbször postaszomogot és személyi podgyászt bontottak fel illetve loptak el. A fiatalokruak átadottak a fiatalokruak bíróságnak. A kihágási iktatóba beérkezett 91 feljelentés ebből árdragítás 3, közérlelés terét érintő kihágások 29. Kihágási pénzbüntetésekbe belfolyt 1783 K. Mint a kibüntonságot veszélyesítő egyén kiutasított 38. Tüzeset elő nem fordult; közlekedési akadályok nem voltak; az egyesületek működése ellen kifogás fel nem merült.

— **Elhalasztották a legfiatalabb önkéntes népfelkelők bevonulását.** A honvédelmi miniszter rendelete szerint a legfiatalabb népfelkelők közül az önkéntesi jogosultsággal bírók, — tekintet nélkül, hogy még iskolába járnak-e, vagy már megvan az érettségi bizonyítványuk — február 6. helyett március 15-én tartoznak bevonulni.

— **Tolvaj leány.** V. A. fiatalokru szerezési szillettű leányt a sátoraljai helyi kir. törvényszék lopás végett jogérvényesen elítélte a múlt évben, de tekintettel a leány fiatal korára — az ítélet végrehajtását felfüggesztette. V. A. nem várta meg, hogy a büntetésének elvülésére kitűzött határidő leteljen, újabb betöréses lopást követett el január 20-án **Tiszalucz** községében ahol is a **Kéry Béla** ítéző butorost szobáját törte fel bárdal s onnan 874 korona értékű fehérműt és ágyműt lopott el. A tiszaluczi csendőrség elcsípte a jómadarat, de egyidejűleg az orgazdákat is kiderítette. **Szabó Lajos** és **Stefán János** miskolci lakosok személyében. Így az ellopott tárgyak majdnem egaszben megkerültek. V. A. pedig bekerült az ujhelyi ügyész-ség fogházába.

— **Gazdálkodó felmentettek bevonulásának felfüggesztése.** A honvédelmi miniszter a következőket közli: A most bevonulásra utasított 1894 től bezárólag 1900. év végéig született hadkötelesekre nézve felhatalmaztattak az elsőfoku közigazgatási hatóságok, hogy o'y egyének bevonulását, akiknek foglalkozása a gazdálkodás, ideiglenes felfüggesztéshez azon esetben, ha az illetők a gazdaság egyedüli munkabíró férfierő és ha az illetők bevonulása folytán a gazdaságot más rendelkezésre álló, esetleg női munkaerő nem vezethető tovább, úgy hogy a bevonulás következtében a gazdaság továbbvezetése tartósan lehetetlenné válnék. Ha minden feltétel megvan akkor ezen kedvezményre vonatkozólag véglegesen vagy legalább is egy másik, az illető gazdaság számára tekintetbe jövő, jelenleg katonai szolgálatait teljesítő egyén felmentéséig a honvédelmi miniszter dönt.

— **Február végén adják ki a félévi bizonyítványt.** Az ország közép iskolának igazgatóságai már minden előkészületet megtettek arra, hogy a tanulók félévi bizonyítványát február 1-ére kiállítsák. A középiskolák igazgatóihoz most érkezett le a kultuszminiszter rendelete, amely a félévi bizonyítványok kiadását egy hónappal kitolta. Vagyis a tanulók az idén február végén, esetleg március legelső napjaiban kapják meg félévi bizonyítványukat.

— **Az Országos Sertésforgalmi Iroda.** (Budapest, V. Búvány u. 7. sz.) ezennel hivatalosan közli, hogy **Zemplénvármegye** területére a **Haditermény r. t. sátoraljai helyi ki** rendeltetését, — beosztva ide **Csene György** szakértő tisztviselőt, — az iroda főbizományosságával megbizta.

Felkérjük a vármegye és a vármegye járásainak sertésártó közönségét, hogy bizott sertéseinek átadása ügyében haladéktalanul lépjen érintkezésbe az iroda fenti főbizományosságával. Figyelmeztetjük a sertésártókat, hogy szabad sertésforgalom nincs, a sertésállítást csak engedélyel történhetik s a hatóság engedély alapján közfogyasztásra hízalt sertéseket kizárólag a m. kir. minisztérium 4782/1917. M. E. számu rendeletével felállított Országos Sertésforgalmi Iroda jogosult átvenni. Amennyiben a sertésártók a fennálló törvényes rendelkezéseknek nem tesznek eleget, az Országos Sertésforgalmi Iroda kénytelen lesz a már elrendelt rekvizálás alapján a közelítés biztosítására szükséges sertéseket a legszigorubb eszközökkel megszerelni. A házi és gazdasági szék egyetlen felüli zsir—és szalonnákészletek az iroda fenti főbizományosságának, illetve albizományosságának, illetve haladéktalanul átvételre bejelentendő, ellenkező esetben az iroda e készletekre is fogatosítani fogja a már elrendelt rekvizálást. Minden utólagos kellemetlenség elkerülése végett nyomatékosan figyelmeztetjük a sertésajdonosokat, hogy sertéseiknek törvénytelen uton való értékesítésétől tartózkodjanak, sertéseiket az iroda megbizottjainak adják át, mert e rendelkezés megszegője

ellen a legszigorubb megtorló intézkedéseket lesz kénytelen az iroda fogatosítani.

Felolva szerkesztő: **Landesmann Miksa**,
Szerkesztő: **György Lajos**.

HIRDETÉSEK.

3 szoba

és mellékhelyiségekkel álló
modern lakást
keresek május
hó elsejére.

ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít

Délutánokra írásbéli foglalkozást vállal gépirásban

is kiváló jártasságu közhivatalnoknő.

Cim a kiadóhivatalban.

Malomipari és Áruforgalmi R. T.

Budapest, V., Gizella-tér 3.

Sürgőnyczim: Malombank. • Telefonszám: 184-94.

Konyhakerti magvakat míg a készlet tart, napi áron szállítunk.

A nagy maghiányra való tekintettel, a rendelések csak a beérkezés sorrendjében vehetők figyelembe.

Csiraképességért, tisztaságért szavatolunk.

Ecetsavat

vegytisztát étkezési célokra szállít póstán 5-10 kilós demjonokban

TAUBER cég

Budapest, Aggteleki-utca 4. szám.

„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ“
SODORNI VALÓ SZIVARKAPAPIRRAK ÁRA

1 könyvecskében 60 lap van.

ma
30 fillér.

Minden könyvecskén rajta van a védjegy.

és a grófok
aláírása